

O pauză „intrată în prelungiri“

Cine răsfoiește presa teatrală interbelică e frapat, între altele, și de numărul mare al spectacolelor „de profil“ și chiar al „trupelor“ ce se înghiebau pentru susținerea lor, la „grădinile“ de odinioară ale Bucureștilor, odată cu venirea verii. Pentru ca apoi, odată cu venirea toamnei, toate teatrele — ciț de ciț serioase — din întreaga țară să-și anunțe premierele noii stagiuni. Cine răsfoiește presa teatrală a ultimelor decenii, ba chiar și a ultimilor ani, va asista la conturarea conceptului de **stagiune estivală**, comportînd ne-numărate discuții, mese rotunde, anchete și declarații de sezon, îndeobște urmate totuși și de spectacole dintre care unele chiar gândite special pentru a fi jucate în aer liber. Spectatorul bucureștean are posibilitatea deconectării la „Boema“, urmărind reprezentațiile Teatrului „C. Tănase“, dar se poate delecta și la teatrul de vară din Herăstrău sau la Arenele Romane, unde, prin rotație, teatrele capitalei îi oferă premierele de ultimă oră ale unor comedii de mare succes. Se fac și încercări de „sunet și lumină“. Teatrul Mic organizează spectacole de vibrant patriotism la rotonda scriitorilor din grădina Cișmigiuului, Teatrul „Tândărică“ își itinerează (și adaptează) și el unele spectacole pentru scena de vară din Cișmigiu sau pentru grădinile și grădinițele de cartier. Realizările nu sînt

întotdeauna pe măsura intențiilor, nici publicul nu reacționează uneori cu promptitudinea scontată, dar totuși există o susținută preocupare pentru ceea ce teatrele s-ar cuveni să le ofere spectatorilor și pe timpul verii.

Și, dintr-o dată, pauză. O pauză lungă. „intrată în prelungiri“. Cu excepția „Boemei“, „nu vezi lumini, n-auzi cîntări de baluri“ nici în Herăstrău, nici la Arenele Romane, nici în Cișmigiu. Teatrele capitalei — ca și cele din țară — întreprind turnee pe litoral (și acestea cu montări improprii, de multe ori!), dar din ceea ce-ar fi putut să fie o veritabilă stagiune estivală, nu numai în București, ci și în marile orașe ale țării, riscă să rămîna numai conceptul. (Excepție — Teatrul Dramatic din Constanța, cu ale sale spectacole de teatru antic în aer liber, susținute în cițeva dintre stațiunile litoralelor).

E adevărat că — din punct de vedere al planificării financiare, dar și repertoriale — locul tradiționalei stagiuni teatrale, cu pandantul ei — stagiunea estivală, a fost luat în ultimul timp de „anul teatral“, folosîndu-se chiar și imposibila sintagmă „stagiune non-stop“. Un „non-stop“ cu pauza firească, pentru concediu. Ținînd cam o lună, la fiecare teatru. După care se reia activitatea de repetiții, de refacere a unor spectacole,

numai că noile premiere — atît de dorite de public și atît de prompte altă dată — acum întîrzie să se arate. Teoretic „eșalonate“ pe parcursul întregului an, ele se amîna de multe ori de la o lună la alta, de la un trimestru la altul și chiar de la o stagiune la alta, din varii motive, inclusiv „obiective“. Se poate constata lesne că, față de obligațiile sporite ale teatrelor, numărul real al spectacolelor prezentate în premieră (fără a socoti refacerile și recitalurile individuale) e în clipa de față nesatisfăcător. Pe de altă parte, momentul inaugural al stagiunii de toamnă, petrecîndu-se pînă nu demult în jurul datei de 15 septembrie, cu tot ce însemna el (inclusiv obligația morală a teatrelor ca premiera să fie din dramaturgia românească, de preferință, actuală!) riscă să se petreacă într-un relativ anonim, dacă nu chiar să dispară cu totul, obligațiile în chestiune, onorîndu-se să ele tot „eșalonat“.

Dar, dacă tot planificăm și eșalonăm totul în teatru, nu s-ar putea oare ca și pauza asta, intrată în prelungiri, la care asistăm în clipa de față, să se desfășoare „eșalonat“? În așa fel încît publicul să aibă totuși o stagiune estivală propriu-zisă, iar în toamnă să avem din nou bucuria deschiderii stagiunii, a lansării noilor piese și chiar a noilor dramaturgi?

Victor PARHON